

til med Tilslutning af det udenrigspolitiske Nævn at opsiges af Riget indgaaede Handelstraktater.

Ved Lovforslagets 1. Behandling kritiserede Ordføreren for Forslagsstillerne (*Drachmann*) skarpt den hidtil fulgte handelspolitiske Linie og den Lære, »at vi indadtil ikke maatte have en Toldpolitik og udadtil ikke føre Traktatpolitik«. Det gamle System var nu brudt sammen, og man maatte ved Valutacentralens Oprettelse »improvisere et handelspolitisk System, der havde som Hovedopgave af valutamæssig Nødvendighed at sætte vore Indkøb i Forhold til vore Salg«. Men herved var de Konservatives Tanker ikke blevet gennemført; »medens vi ønskede Told sat mod Told, Præference mod Præference, saa kom man i den 12. Time i Form af Valutacentralen med et teknisk utilfredsstillende Apparat, i en Situation, hvor man knap nok havde de rette Kort mere tilbage«. Krisen var ved at udvikle sig til en kronisk Tilstand, og Danmark vilde blive tvunget til at søge »til Hjemmemarkedet, til Selvforsyningen som det principale, med aftalesikrede Eksportkontingenter til Betaling af den nødvendige Import«, og i denne Situation gjaldt det først og fremmest om at skaffe fuld økonomisk Bevægelsesfrihed baade udadtil og indadtil. Oslo-Konventionen, der havde beredt de Konservative stor Skuffelse, maatte da opsiges som et Baand paa den danske økonomiske Bevægelsesfrihed. Og hvad Handelstraktaterne angaar, maatte Principper eller Realiteter i disse, som vilde stille sig hindrende i Vejen for en handels- og toldpolitisk Nyorientering, fjernes. Taleren pegede i denne Forbindelse paa, at særlig Mestbegunstigelsesprincippet vilde kunne berede store Vanskeligheder, idet det vilde afskære fra »at yde bestemte konkrete Fordele i en bestemt Forhandling«, medens det omvendt vilde medføre, at Fordele, som Danmark maatte opnaa, automatisk kom ogsaa andre — deriblandt dets værste Konkurrenter — til gode. »En saadan filantropisk og uaktiv Politik vil dette Land ikke længere have Raad til at føre.«

Udenrigsministeren vilde anse det for ganske urigtigt at opsiges Oslo-Konventionen, da man derved vilde bryde et Samarbejde, som havde haft »i hvert Fald ikke ringe Betydning«, og som i den kommende Tid kunde blive af megen Betydning. Spørgsmaal om eventuel Opsigelse af Handelstraktater burde efter Ministerens Mening naturligt forelægges den samlede Rigsdag og ikke afgøres af Ministeren med det udenrigspolitiske Nævns Tilslutning. Mestbegunstigelsesprincippet var i øvrigt heller ikke andetsteds opgivet som Grundlag for Handelstraktaterne; det var i givne Tilfælde fortolket paa en for Danmark utilfredsstillende Maade, men